

VANALINNA HARIDUSKOLLEEGIUM

TEATAJA

TULEVA NÄDALA SÜNNIPÄEVALAPSED:

KAUPO KANGUR	26.5
TRIINU KALLE	26.5
RIIVO SINIJÄRV	27.5
EVE PADAR	28.5
LILLI GROSS	28.5
LIINA MÄRTSON	29.5
MARET POLL	29.5
EVA RAND	30.5
MAREK MERE	30.5
MAIE TALTS	31.5
HILLE POROSON	2.6
JOHANNA AUS	2.6

SELLES NUMBRIS

Kontserdid.....	2
Kunstiharulõputööde näitus.....	2
Õnnitlused.....	3
Essee: Ma olen maa peal võõras (katkend).....	4-5

TEATED ON OODATUD AADRESSILE

teataja@vhk.eeToimetaja:
Mirjam Parve

VANEMATEKOGU 23.05.24

1. Koostööpäev 31. mail. Keskendutakse uuele õppekavale. Juhtkond kohtub eelnevalt ainesektsioonide juhtidega. Õppekava koostamisel peaksime kasutama etteantud ainekava põhja, et vormindus tuleks ühesugune. Õpilaste tegevused selleks päevaks on enamjaolt korraldatud. Põhikooli juhataja saadab täpsema info õpilastele ja lapsevanematele. Gümnaasiumis toimub jalgpalliturniir.

2. Abiturientide ball. Ball toimus juba paar nädalat tagasi. Ball õnnestus. Kuna korraldamine on kulukas, siis tehti ettepanek järgmised ballid korraldada võimalusel Okasroosikese lossis. Vanematekogu tänab kõiki korraldajaid.

3. Kevadlaat. Tulu kogunes umbes 10 000 €. Kuna PMK korraldas samal ajal oma laata, siis oli kõigil võimalus käia kahel laadal. Vanematekogu tänab korraldajaid.

4. Haridusleppe läbirääkimised. Katrin Raie tegi ülevaate Tartus toimunud haridusleppe läbirääkimistest.

MAILAAT ON PEETUD – ELAGU MAILAAT!

Kolm korda elagu kõigile suurtele ja väikestele VHK-lastele, nende pereliikmetele ja sõpradele, kes selle toimumisse oma panuse andsid!!! Kraamikottide-kastide toojaid tuli koolimajja kui sipelgaid oma pesa juurde. Gümnaasiumi hoone mõlemal korrusel, hoovis ja aias ning algkooli maja ees olid kõik letid ja toad hoolega ette valmistatud. Kõikjal kohtas rõõmsaid hakkajaid inimesi. Tuhat tänu kõigile!

Puhkpilliorkester hoovis

KONTSERDID

Laupäeval, 25. mail

kell 12.00 Ingrid Vooglaidi klaveriõpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

kell 14.00 Tiina Pangsepa viiuliõpilaste kontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 16.00 Maret Nurkliku ja Nõmme muusikakooli flöödiõpilaste ühiskontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 16.00 Tereza Šmerlingu viiuliõpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

Pühapäeval, 26. mail

kell 15.00 Maigi Pakri klaveriõpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

Esmaspäeval, 27. mail

kell 15.00 Ruslan Petrovi tšelloõpilaste kontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 16.30 muusikakooli õpilaste kontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 17.30 Taavi Kuntu ja Silver Niinemetsa trompetiõpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

kell 18.00 Mark Gregor Jaaska (viul) gümnaasiumi muusikaharu lõpukontsert Kadrioru lossis

kell 18.30 Ella Maidre kandleõpilaste kontsert Okasroosikese I korruse saalis

Teisipäeval, 28. mail

kell 18.00 gümnaasiumi muusikaharu keelpilliõpilaste kontsert-arvestus Vanalinna Muusikamajas

Kolmapäeval, 29. mail

kell 17.30 gümnaasiumi muusikaharu õpilaste kontsert-arvestus Okasroosikese I korruse saalis

Neljapäeval, 30. mail

kell 17.00 muusikakooli vaheastme õpilaste (keelpill, helilooming) kontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 17.00 muusikakooli tasemeeksam Vanalinna Muusikamajas

kell 19.00 VHK keelpilliorkestri (dir Rasmus Puur) hooaja lõppkontsert „Tabula rasa“ Viimsi Artiumis

Reedel, 31. mail

kell 17.00 Jaagup Martin Paenurme (tšello) gümnaasiumi muusikaharu lõpukontsert Õpetajate Majas

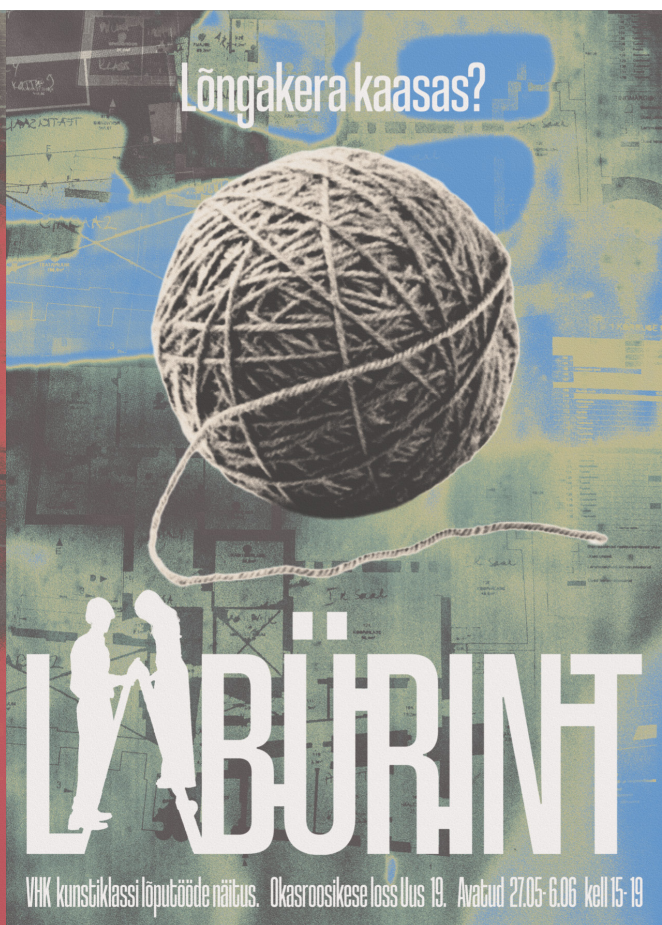
kell 18.00 Tõnis Kuurme plokkflöödiõpilaste kontsert Okasroosikese I korruse saalis

Laupäeval, 1. juunil

kell 12.00 Anastassia Obili klaveriõpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

Pühapäeval, 2. juunil

kell 16.00 Tereza Šmerlingu viiuliõpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

ÕNNITLEME

• 27. aprillil leidis Tartus Heino Elleri Muusikakooli Tubina saalis aset juba kümnendat korda toimuva konkursi „**LHV Noor helilooja 2024**“ finaalkontsert. Žürii koosseisus Alisson Kruusmaa, Mariliis Valkonen ja Margo Kõlar valis konkursile laekunud arvukate helitööde hulgast finaalkontserdile 12 teost. Finalistide seas olid ka VHK õpilased **GEORG JAKOB SALUMÄE** (õpetaja **Tõnu Kõrvits**), kes pälvis vanema vanusegrupi II preemia teosega „Echo“, ja **MIIA VANAHANS** (õpetaja **Pärt Uusberg**), kes pälvis noorema vanusegrupi III preemia teosega „Muutlik ilm“.

Žürii sõnul oli selleaastane finaalkontsert erakordselt kõrgetasemeline nii teoste kui ka esituste poolest. Teosed kandis finaalkontserdil ette ansambel koosseisus: Gertrud Jeffrey (löökpillid), Kristin Mürsepp (flööt ja *piccolo*) ja Jorma Toots (klaver).

Konkurss on ellu kutsutud kuni 22 aasta vanustele noortele ja toimub kahes vanuserühmas. Konkurssi korraldab Eesti Muusikafond, preemiafondi toetab LHV ja konkursi kunstiline juht on Ardo Ran Varres.

Rohkem saab lugeda: <https://www.helilooja.ee/selgusid-konkursi-lhv-noor-helilooja-voitjad/>

• VHK 8.T klassi õpilane **LINDA LENSMENT** osales laupäeval, 18. mail **Eesti meistrivõistlustel kriteeriumi maantee-ratta tänavasõidus** ja võitis 16-aastaste neidude seas hõbemedali.

Ka kuldmedal polnud kaugel. Kõik teised sel kevadel toimunud kriteeriumisõidud oli Linda kindlalt võitnud, tulles ka Tallinna meistriks. Kahjuks oli Lindal Eesti Meistrivõistlustel ebaõnn viimases kurvis, enne finišisirget, kust tuli välja esimesena, aga kahjuks liiga uljalt, unustades ära, et kurv on negatiivse kaldega ning jätkas kurvis väntamist ning klipp ehk vänt käis vastu asfaldit. Õnneks oli ratta valitsemine nii hea, et Linda jäi püsti, aga see juhtum pidurdas hoo finišisirgel maha. Lõpp hea, kõik hea, hõbemedal on ka tore! Palju õnne Lindale ja toetavale perele!

• Reedel, 24. mail toimunud Aldous Huxley konverentsil „Kui juhtub mõeldamatu“ tunnustati Huxley loomingu teemalise esseekonkursi võitjaid. Preemia pälvis ka **AUGUST MIIKAEL VOUGLAID** (11.K) esse „Ma olen maa peal võõras“ eest. Palju õnne!

Konkursile olid oodatud noorte mõtted ja äratundmised, mis lähtuksid Aldous Huxley loomingu erinevatest tahkudest: Huxleyst kui prosaistist, kui ühiskonna mõtestajast, kui religioosse ühisosa otsijast. Kirjaniku looming oli lähtepunktiks, et panna sõnadesse tänases ning homses maailmas olulisena tunduv. Loe katkendit August Miikaeli esseest lk 4-5!

MA OLEN MAA PEAL VÕÕRAS (KATKEND)

AUGUST MIIKAEL VOUGLAID, 11.K

Essee pälvis preemia Aldous Huxley loomingu teemalisel esseekonkursil.

*Et koguda sõelaga ookeanist vett
ja punuda pidavat köit rannaliivast
On seatud ju mehegi loomusel latt –
vaid mõistuse piirides võtta saab viimast*

*Võid proovida haarata killukest taevast
ning vargana suruda kõrgemat tasku
Ei pääse sa seeläbi määratud vaevast
sest paradisi maale nii naljalt ei lasku*

(A. V.)

[...]

Erinevalt utopia žanrist on läbi aegade ilmunud rohkelt õnnestunud düstoopilisi romaane. Kuigi düstoopiaid on loodud suurepäraseid ja tabavaid, on nad seda enamjaolt stiililt ja edastatava sõnumi poolest. Aldous Huxley meistriteos torkab aga ülejäänute seast eriliselt silma. Huxley kirjutas „Hea uue ilma“ 1931. aastal ehk kaks aastakümnet varem ülejäänud kahest žanri suurkujust, Bradburyst ja Orwellist. Vähe sellest, et ta nägi ette paljut, mis juba aset leidnud, nägi Huxley läbi ka midagi, mida valdav enamik ühiskonnast ei mõista siiani: hirmuvalitsuse aeg on otsa lõppenud ja kätte on jõudnud uus, tõejärgne ajastu.

Rafineeritud düstoopias ei hoia korda enam ei Bradbury tuletõrjujad oma robotkoortega ega Orwelli mõttepolitsei, vaid rahvas ise. Sellele avastusele ehitas Aldous Huxley esmakordse jätkusuutliku ja vankumatult stabiilse düstoopia.

Järgnevad sõnad paigutas Huxley oma teoses totalitaarset režiimi esindava „maailmakontrolöri“ Mustapha Mondi huulte: „Ideaalne türannia kujutab endast süsteemi, mida juhivad ohvrid oma ignorantsuses ise. Kõige täiuslikumad orjad on seega need, kes oma õndsas teadmatuses iseendid orjastavad.“

Terve see idee võib tunduda absurdne, ent pöörakem tähelepanu faktile, et äsja mainitud fiktsionaalse düstoopia ohvrite ja meie endi, lugejate vahel saab juba mõnda aega tõmmata ilmselgeid paralleele. Kas heas uues ilmas sunniti kodanikke tarbima narkootilise toimega Soma tablette? Kas neid üldse sunniti püsima ühiskonna liikmeina? Ei – igaüks saanuks soovi korral keelduda, lahkuda ühiskonnast. Nõnda saaksime meiega öelda „ei“ sotsiaalmeediale, mis kinnitatud faktina kogub meile teadmatus mahus kasutajate isiklikku informatsiooni ja müüb seda, kellele soovib. Niisama hästi nagu need „ignorantsed ohvrid“, saaksime ka meie lakata olemast osa meid reaalses reetvast ühiskonnast. Vähemalt seda meile öeldakse: „Palun, valik on sinu!“ Lihtsalt üks alternatiiv kätkeb kõike (materiaalset), mida

hing ihaldab, ning teises pead ise oma kanalisatsioonisüsteemi leiutama.

Järjekordne mõttekäik Mustapha Mondilt: „[E]i saa luua tragöödiad, kui pole ühiskondlikku ebastabiilsust. Maailm on nüüd tasakaalus. Inimesed on õnnelikud; nad saavad, mis nad tahavad, ja nad ei taha iial midagi, mis pole kättesaadav. Nad on jõukad; (...) neil pole naisi ega lapsi ega armukesi, kes tugevaid tundmusi ärataksid; nende refleksid on kujundatud selliselt, et nad tahes-tahtmata käituvad nii, nagu nad peavad käituma, ja kui miski lähebki viltu, on alati käepärast soma.“

Kõikidest rahvustest peaksime eestlastena eriti hästi taipama, miks ei toimi sama efektiivselt terrorismile tuginevad režiimid. NSVL hoidis Eestit oma võimuses, rakendades selleks tööriistadena vaid hirmu. Sellised düstoopiad nagu NSVL aga varisevad varem või hiljem kokku. Kuigi hirmuvalitsus vajutab tõustes inimestel pead norgu, jõuab kätte punkt, kus teatud inimtüüp sellele enam ei allu, tajudes end ümbritsevat ängistust ja (erinevalt „Heast uuest ilmast“) vastumeelset vangistust. Seletamatul kombel on teatud puust inimesele omane kalduvus astuda survele ja sunnile vastu, võidelda viimse veretilgani ning end vajadusel ohverdada. Suurte ja pealtnäha kukutatute hirmuvalitsuste languseks pole enamikel juhtudel tarvis suurt sõda – piisab vaid käputäiest kangelasist-märtreist, kes isegi langedes näitavad ülejäänud rahvale, et lootus mitte ei sure viimasena – ta ei sure kunagi.

Miks on düstoopia võimalik, ent utopia paratamatult kättesaamatu? Oleks lihtsameelne põhjendada seda pelgalt inimloomuse enesehävituse kalduvusega. Nagu ka C. S. Lewis rõhutas, on terve haridussüsteem suunatud meie südametunnistuse vaigistamisele, vaigistades seeläbi ka teadmise, et tõelist heaolu ja õnne ei leidu maal. Paradiis kui selline eeldab juba iseenesest lõputust, sest pakkudes subjektile täielikku õnne lõpptähtajaga, on see õnn pelgalt pettekujutelm. Siiski otsib religioosest maailmapildist võõrandunud lääne inimene väljundit oma igatsusele paradiisi järgi. Paraku aga oskab ta seda otsida vaid materiaalsest maailmast, arvates, et vead saab kuidagi parandada ja lõhed kokku õmmelda – kui vaid kõik teised ka aru saaks. Ka Huxley tegi selle vea, üritades heast tahtest tõmmata killukest taevast maa peale. See on analoogiline nulliga jagamisele – vastust ei leidu, ent laps võib otsustada siiski proovida ja ekslikult kirjutada võrdusmärgi taha kaheldavatel meetoditel saadud ning paratamatult väära vastuse. Samal viisil üritas ka Huxley peale oma tuntuimat tööd luua enda visioonile vastavat ideaalmaailma, justkui positiivset versiooni „Heast uuest ilmast“. Huxley „Saar“ oli katse luua Metslane Johni enesetapule alternatiivi, kuid

AUGUST MIKAEL VOUGLAID, MA OLEN MAA PEAL VÕÕRAS (JÄTKUB)

tulemuseks sai paraku pigem 1960ndate hipi-liikumise mõjudega „utoopia“, mis tugines psühheedelsetele ainetele ja võlts-idamaistele püüdlustele. Seega, kogu oma tõelises läbinägelikkuses (kohati peetud ka „prohvetlikkuseks“) eksis ka Huxley – tabades oma düstooopiaga naelapead, sihtis ta sellele lahendust otsides ironilisel kombel täiesti vales suunas, andes meile järjekordse õnne karikatuuri.

Mis viis „Saare“ puhul Huxley eksiteele? Ta nägi selgelt lutsiferiaanlikku alget inimeses, aga mitte seda teist – lutsiferiaanlik viib meid düstoopiasse, aga taevalik kannab meid sealt välja, aga mitte maapealsesse paradiisi. Nii tugines ta liialt oma läbinägelikkusele ega tundnud vajadust teiseks pilguheiduks. Aga teine pilguheit on vahel vajalik. Võid vaadata sügist ja näha ta täielikult läbi – aga kui sa ei vaata kahe kuu pärast uuesti, siis sa ei näe talve, ei saa sellest aimugi. Ja kui sa ei vaata hiljem veel kolmandat korda, siis ei näe sa kevadet ning ei saa iial teada, et taimed, mis sügisel su läbinägeliku pilgu all surid, ärkavad jälle ellu.

Tegelik kadunud paradiis ja nii lootusetult kättesaamatu utoopia peitub ühes lauses – *per Crucem ad lucem* – inimene peab mõistma kannatuse tähendust ja olulisust ning olema valmis vabaduse taotlemiseks kandma vastutust. Otsides lahendust ilmas leiduvale kurjale ei tohi otsida õnne – nii sünnib sootuks suurem kurjus, sest maine õnn ei saa olla eesmärk omaette; tuleb otsida iseendas valmisolekut kurja koorma kandmiseks...

*„Ma olen maa peal võõras ja paljalt rändaja,
mu eluase taevas, seal on mu Isamaa.
Siin rändan ristirada, seal vaimu, väsinud,
arm võtab kosutada: kõik vaev on lõpetud.“*

– Vaimulik rahvaviis „Ma olen maa peal võõras“, sõnad: Paul Gerhardt.

Essee konkursi võitjate tunnustamine Aldous Huxley konverentsil

VANALINNA
HARIDUSKOLLEGIUM

www.vhk.ee

Toimetaja:
Mirjam Parve
teataja@vhk.ee
53711591